

ΦΟΡΜΑ ΣΧΕΔΙΟΥ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ

Στοιχεία εκπαιδευτικού

- **Όνοματεπώνυμο** Ιφιγένεια Καρυώτη
- **Βαθμίδα εκπαίδευσης** Πρωτοβάθμια
- **Ειδικότητα**
- **Μαθήματα που διδάσκει**
- **URL**
- **E-mail** ikaryoti@yahoo.gr

Τίτλος μαθήματος Ο Μικρός Πρίγκιπας

Σύνοψη

Το σχέδιο μαθήματος αποτελεί ουσιαστικά μία πρόταση διαφορετικής προσέγγισης του λογοτεχνικού βιβλίου «Ο Μικρός Πρίγκιπας». Οι μαθητές καλούνται να πραγματοποιήσουν «το δικό τους ταξίδι» στον κόσμο της λογοτεχνίας αξιοποιώντας τόσο την έντυπη έκδοση όσο και την ηλεκτρονική παρουσίαση του βιβλίου μέσα από το ομότιπλο cd. Παράλληλα με την ανάγνωση, μέσα από τη ζωντανή αφήγηση και την ταυτόχρονη παρουσίαση κινούμενων εικόνων (animations) και δραστηριοτήτων, γνωρίζουν το περιεχόμενο του βιβλίου, συγκεντρώνουν στοιχεία από τη ζωή και το έργο του συγγραφέα, ανακαλύπτουν συμβολισμούς και ιδιαιτερότητες που κάνουν τη σύνθεση της ιστορίας μοναδική. Είναι σκόπιμο να αναφερθεί πως το προτεινόμενο σχέδιο διδασκαλίας καλύπτει ένα μόνο μέρος του λογοτεχνικού βιβλίου και είναι σύμφωνο με το Αναλυτικό Πρόγραμμα της διδασκαλίας της Νεοελληνικής Γλώσσας στη ΣΤ΄ τάξη του Δημοτικού.

Σκοπός και μαθησιακοί στόχοι

- Οι μαθητές να γνωρίσουν μέσω μιας διαφορετικής προσέγγισης το βιβλίο «Ο Μικρός Πρίγκιπας».
- Να ανακαλύψουν τους συμβολισμούς που χρησιμοποιεί ο συγγραφέας προκειμένου να συνθέσει την ιστορία.
- Να συγκεντρώσουν στοιχεία και πληροφορίες για τη ζωή του συγγραφέα Αντουάν ντε Σαιντ- Εξυπερύ.
- Να συνδέσουν τις εμπειρίες του συγγραφέα με το περιεχόμενο του βιβλίου.
- Να ανακαλύψουν και να διατυπώσουν τις βασικές αρχές και ανθρώπινες αξίες που υπερασπίζεται ο συγγραφέας με το έργο του.

Περιεχόμενο

- **Γνωστικό αντικείμενο** Νεοελληνική Γλώσσα
- **Τάξη** ΣΤ΄ τάξη
- **Ηλικία μαθητών** 11 ετών
- **Περιοχή του αναλυτικού προγράμματος** Νεοελληνική Γλώσσα ΣΤ΄ τάξη
- **Διδακτική/ -ές ενότητες** Νεοελληνική Γλώσσα ΣΤ΄ τάξη, Β΄ και Γ΄ τεύχος.
- **Εννοιες – Λεξιλόγιο** βιβλίο, λογοτεχνία, γλώσσα, συγγραφέας, συμβολισμός,
- **Διακλαδικές συνδέσεις** Νεοελληνική Γλώσσα, Κοινωνική και Πολιτική Αγωγή, Λογοτεχνία, Αισθητική Αγωγή

Παιδαγωγικές αρχές & μέθοδοι

Προτείνεται να χωριστούν οι μαθητές σε ομάδες και να εφαρμοστεί ένα κατευθυνόμενο ερευνητικό/ανακαλυπτικό μοντέλο διδασκαλίας, όπου ο διδάσκοντας ωθεί ουσιαστικά τους μαθητές στο να ερευνήσουν και να ανακαλύψουν νέα δεδομένα.

Προετοιμασία

– Προαπαιτούμενες γνώσεις μαθητών

Οι μαθητές της ΣΤ' τάξης θα πρέπει

- να έχουν ήδη έρθει σε επαφή με διάφορα είδη λογοτεχνίας (παιδικής και μη), ώστε να είναι σε θέση να κατανοούν τη δομή μιας ιστορίας, καθώς και την χρησιμοποίηση συμβόλων από το συγγραφέα, προκειμένου να παρουσιάσει το κείμενό του.
- να είναι σε θέση να διαχειρίζονται εκπαιδευτικό λογισμικό (cd) απλής δομής, πρόγραμμα επεξεργασίας κειμένου (Word) και πρόγραμμα επεξεργασίας εικόνας (Paint).

– Προετοιμασία δασκάλου

Ο εκπαιδευτικός θα πρέπει

- να έχει διαβάσει το συγκεκριμένο έργο και να γνωρίζει τα δύο αποσπάσματα που συμπεριλαμβάνονται στα σχολικά εγχειρίδια.
- να έχει περιηγηθεί σε όλες τις υποενότητες του λογισμικού, έτσι ώστε να είναι σε θέση να παρέμβει κατά την πλοήγηση των μαθητών και να γνωρίζει πού βρίσκονται τα στοιχεία που ζητά.
- να έχει ετοιμάσει φύλλα εργασίας (σε έντυπη και ηλεκτρονική μορφή), τα οποία θα μοιράσει στους μαθητές στην αρχή της διδασκαλίας.
- να έχει ετοιμάσει σε κάθε σταθμό εργασίας έναν φάκελο με τα φύλλα εργασίας και να έχει ελέγξει ότι το λογισμικό είναι εκτελέσιμο (τρέχει) σε όλους τους υπολογιστές.

Προετοιμασία μαθητών

Οι μαθητές θα είναι χωρισμένοι σε μικρές ομάδες (δύο ή τριών ατόμων), προκειμένου να επικοινωνούν και να συνεργάζονται μεταξύ τους.

Δραστηριότητες

– Δραστηριότητες στην τάξη

Αρχικά ο εκπαιδευτικός μπορεί να μοιράσει το λογισμικό στους μαθητές και να τους ζητήσει να περιπλανηθούν στο «Σύμπαν». Δίνοντας τις απαραίτητες οδηγίες για το πώς μπορούν να έχουν πρόσβαση στο κείμενο του βιβλίου, τούς ζητά να διαβάσουν ή να ακούσουν τα κεφάλαια από την αρχή μέχρι και την άφιξη του Μικρού Πρίγκιπα στον πλανήτη Γη. (Αναμένεται ότι ορισμένοι μαθητές θα έχουν ήδη διαβάσει το έργο. Γνωρίζοντας την υπόθεση θα έρθουν σε επαφή με έναν τελείως διαφορετικό τρόπο παρουσίασής του.) Στη συνέχεια τους μοιράζει τα φύλλα εργασίας ή τους ζητά να ανοίξουν το αντίστοιχο αρχείο από το φάκελό τους και να συμπληρώσουν τις εργασίες της ομάδας Α.

Έπειτα ένας μαθητής από κάθε ομάδα μπορεί να ανακοινώσει στην τάξη τις απαντήσεις των ερωτήσεων. Ο εκπαιδευτικός μπορεί να τις συγκεντρώσει και να τις σημειώσει στον πίνακα ώστε να είναι εμφανείς σε όλους.

Ακολουθεί η ίδια διαδικασία και για την ομάδα δραστηριοτήτων Β.

Ο ρόλος του διδάσκοντα σε αυτή τη φάση θα πρέπει να είναι βοηθητικός, καθοδηγητικός, ενισχυτικός και παρεμβατικός μόνο όταν είναι απαραίτητο. Η ολοκλήρωση των εργασιών αυτών θα πρέπει να συνοδεύεται και από «επίσημη» ανακοίνωση των αποτελεσμάτων της στην τάξη. Είναι σημαντικό να παρουσιαστούν συγκεντρωμένες οι απαντήσεις των μαθητών είτε στον πίνακα, είτε σε μία διαφάνεια στο διασκόπιο, προκειμένου να γίνει αναφορά στα πρόσωπα αυτά, σχολιασμός και σύγκριση.

Στη συνέχεια συμπληρώνεται η ομάδα Γ.

Αναμένεται πως οι μαθητές θα προσπαθήσουν να δώσουν τις πιο αναμενόμενες και ταυτόχρονα τις πιο περιεργές και απρόσμενες απαντήσεις. Στόχος του διδάσκοντα είναι μέσα από τις απαντήσεις των μαθητών και της συζήτησης, που πιθανότατα μπορεί να ακολουθήσει, να τους προβληματίσει και να τους οδηγήσει να θέσουν ερωτήματα σχετικά με τον συγγραφέα (τη ζωή του, το έργο του και τις εμπειρίες που μπορεί να μετέφερε στο κείμενό του).

Χωρίς να σχολιάσει τις απαντήσεις των μαθητών, ο εκπαιδευτικός τούς ζητά να επιστρέψουν στο «Σύμπαν» και από εκεί μέσω του αεροπλάνου να πλησιάσουν

στον πλανήτη Γη. Κρίνεται σκόπιμο ο διδάσκοντας να μη διευκρινίσει εκ των προτέρων στους μαθητές τι πρόκειται να δουν, αλλά να τους αφήσει ελεύθερους να περιπλανηθούν στο «Άλμπουμ» προκειμένου να συλλέξουν πληροφορίες και στοιχεία για το συγγραφέα. Επειδή η δραστηριότητα αυτή απαιτεί αναλυτικο-συνθετικές ικανότητες (ανάλυση πληροφοριών, επεξεργασία, διαχείριση και σύνθεση), οι μαθητές ίσως χρειαστούν περισσότερο χρόνο από τον προβλεπόμενο. Τέλος τους ζητά να συμπληρώσουν τις εργασίες της ομάδας Δ.

Σαφέστατα εάν υπάρχει διαθέσιμος χρόνος κάποιοι μαθητές μπορούν να ολοκληρώσουν την ανάγνωση/αφήγηση του βιβλίου ή να ασχοληθούν με τα δύο παιχνίδια που περιέχονται στο λογισμικό.

– **Εργασίες για το σπίτι + δραστηριότητες επέκτασης**

Μετά την ολοκλήρωση της διδασκαλίας οι μαθητές μπορούν να αναλάβουν να «σκισάρουν», το δικό τους Μικρό Πρίγκιπα σε πρόγραμμα επεξεργασίας εικόνας (Paint).

να συνεχίσουν την ιστορία ανατρέποντας το περιεχόμενο και την πλοκή και να την παρουσιάσουν στην τάξη.

να συνθέσουν μία νέα ιστορία με τίτλο «Ο μεγάλος πρίγκιπας».

να παρουσιάσουν δραματοποιημένη την ιστορία του Μικρού Πρίγκιπα.

– **Ερωτήσεις/ θέματα για συζήτηση**

Ο συγγραφέας Αντουάν ντε Σαιντ- Εξυπερύ, η ζωή και το έργο του.

Τι απέγινε ο «Μικρός Πρίγκιπας».

Γιατί ένα βιβλίο παρουσιάζεται και ηλεκτρονικά; Ποια είναι τα πλεονεκτήματα και ποια τα μειονεκτήματα;

– **Οργάνωση της ομάδας**

Ο εκπαιδευτικός, ανάλογα με τον εξοπλισμό που διαθέτει το σχολείο, μπορεί:

- να οργανώσει τους μαθητές σε ολιγομελείς ομάδες (2 έως 3 ατόμων). Η κάθε ομάδα μπορεί, χρησιμοποιώντας έναν Η/Υ, να ασχοληθεί με το πρόγραμμα. Με αυτό τον τρόπο προάγεται η επικοινωνία και ενισχύεται η συνεργατική μάθηση.
- να κάνει παρουσίαση του λογισμικού σε όλους τους μαθητές, οι οποίοι όμως θα είναι πάλι χωρισμένοι σε μικρές λειτουργικές ομάδες.

– **Ρόλοι & ενέργειες του δασκάλου**

Ο ρόλος του διδάσκοντα σε όλη τη διάρκεια της διδασκαλίας θα πρέπει να είναι βοηθητικός, καθοδηγητικός, ενισχυτικός και παρεμβατικός μόνο όταν είναι απαραίτητο.

– **Χώρος και συνθήκες δραστηριοτήτων**

Εφόσον το σχολείο διαθέτει εργαστήριο πληροφορικής, οι μαθητές με την καθοδήγηση του εκπαιδευτικού μπορούν να χρησιμοποιήσουν το λογισμικό και να εργαστούν σε ομάδες εκεί. Σε διαφορετική περίπτωση μπορεί ο ίδιος ο εκπαιδευτικός να παρουσιάσει το πρόγραμμα στην τάξη χρησιμοποιώντας Η/Υ και video projector ή οθόνη τηλεόρασης.

Μέσα & υλικό

– **Εξοπλισμός & μέσα**

Υπολογιστές με σύνδεση στο Διαδίκτυο, διαφανοσκόπιο, video projector, οθόνη τηλεόρασης.

– **Λογισμικό** «Ο Μικρός Πρίγκιπας», Σ. Πατάκης Α. Ε.

– **Έντυπο υλικό** «Ο Μικρός Πρίγκιπας», εκδ. Πατάκης, φύλλο εργασίας, βιβλίο «Η Γλώσσα μου», για την Στ' τάξη, τεύχη Β' και Γ'.

– **Διαδικτυακοί τόποι για τον καθηγητή/ δάσκαλο** (προτεινόμενοι για την καλύτερη προετοιμασία του μαθήματος)

– **Διαδικτυακοί τόποι για τους μαθητές** (προτεινόμενοι για έρευνα, μελέτη, συλλογή πληροφοριών, συμμετοχή σε μαθησιακές δραστηριότητες)

Εκτιμώμενη διάρκεια

Εφόσον η αξιοποίηση του προγράμματος γίνει σε ομάδες μαθητών, απαιτούνται περίπου 4 διδακτικές ώρες (δύο δίωρα). Εάν όμως γίνει παρουσίαση από τον εκπαιδευτικό, η διάρκεια χρήσης μπορεί να είναι μικρότερη.

Προβλήματα που ενδέχεται να προκύψουν και πιθανές λύσεις

Περιστασιακά προκύπτουν προβλήματα με το εκτελέσιμο αρχείο ενός λογισμικού. Γι' αυτό ο εκπαιδευτικός θα πρέπει εκ των προτέρων να έχει ελέγξει σε όλους τους σταθμούς εργασίας ότι το cd «τρέχει».

Αξιολόγηση

– Αξιολόγηση μαθητών

Η αξιολόγηση των μαθητών δεν μπορεί να αφορά σε γνωστικούς τομείς, καθώς η διδασκαλία δεν εμπεριέχει γνωστικά (με την κλασική μορφή) αντικείμενα. Ο εκπαιδευτικός όμως μπορεί να αξιολογήσει τις γλωσσικές και εκφραστικές ικανότητες των μαθητών με το φύλλο εργασίας.

– Αξιολόγηση μαθήματος

Το ζωηρό ενδιαφέρον των μαθητών, η ενεργός συμμετοχή τους στις προτεινόμενες δραστηριότητες καθώς και η προθυμία τους για διεκπεραίωση ορισμένων εργασιών για το σπίτι, αποτελούν τα κριτήρια για την αξιολόγηση του μαθήματος.

Χρήσιμη βιβλιογραφία (παιδαγωγική και ειδική επιστημονική βιβλιογραφία σχετική με το προτεινόμενο μάθημα)

Βοηθητικό υλικό Φύλλο εργασίας

Φύλλο εργασίας

A. Μπορείς να....

συμπληρώσεις τις παρακάτω ερωτήσεις

1. Πού ζούσε ο Μικρός Πρίγκιπας;

.....
.....

2. Ποιες ήταν οι βασικές ασχολίες του;

.....
.....

3. Τι του άρεσε πιο πολύ;

.....
.....

4. Τι δεν του άρεσε;

.....
.....

5. Για ποιους λόγους αποφάσισε να εγκαταλείψει τον πλανήτη του και να ταξιδέψει;

.....
.....

B. Μπορείς να....

1. φτιάξεις έναν κατάλογο με τους πλανήτες που επισκέφτηκε ο Μικρός Πρίγκιπας

.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....

2. να φανταστείς που αλλού θα μπορούσε να πάει

.....
.....
.....
.....
.....
.....

3. να σκεφτείς μερικούς χαρακτηρισμούς για καθέναν από τους κατοίκους των πλανητών.

.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....

4. να φανταστείς σε ποιόν από πλανήτες θα μπορούσες ή θα ήθελες να κατοικήσεις.

.....
.....
.....
.....
.....
.....

Γ. Φαντάσου ότι παίρνεις συνέντευξη από τον Αντουάν ντε Σαιντ - Εξυπερύ

Ερώτηση: Γιατί επιλέξατε τον Μικρό Πρίγκιπα για ήρωα στο βιβλίο σας;

Απάντηση: .....
.....
.....

Ερώτηση: Γιατί ονομάσατε έτσι τον ήρωά σας;

Απάντηση: .....
.....
.....

Ερώτηση: Είχατε σκεφτεί και κάποιο άλλο όνομα;

Απάντηση: .....
.....
.....

Ερώτηση: Τα ονόματα των κατοίκων των πλανητών είναι πολύ περίεργα.

Γιατί τα διαλέξατε; Γνωρίζετε ανθρώπους με τέτοια ονόματα;

Απάντηση: .....
.....
.....

Ερώτηση: Οι πλανήτες είναι τελείως διαφορετικοί απ' αυτούς που ξέρουμε.

Πώς τους σκεφτήκατε;

Απάντηση: .....

.....

.....

Δ. Ο Αντουάν ντε Σαιντ – Εξυπερύ...

Γεννήθηκε

.....

Έζησε

.....

Ταξίδεψε

.....

.....

Του άρεσε να

.....

Μπορούσε εύκολα να

.....

Δεν ήταν καλός στο να

.....

Αγαπούσε

.....

Έγραψε το βιβλίο

.....

Πίστευε ότι οι άνθρωποι

.....

Ήταν άνθρωπος

.....

Ο ήρωας του

.....

Το όνομα του ήρωα

.....

Οι άλλοι ήρωες

.....
.....

Προσπάθησε να

.....
.....

Συνδύασε

.....

Μετέφερε στο βιβλίο

.....
.....

Νόμιζε ότι

.....
.....

Ζωγράφισε

.....
.....

Ενδιαφερόταν για

.....
.....